

Overlooking health acculturation – a grounded theory study illustrating the complexity of intercultural consultation in Swedish primary care

Erica Rothlind, specialist i allmänmedicin och PhD i Medical Education vid Institutionen för LIME, Cultural Medicine
Universitet/högskola: Karolinska Institutet
E-post: erica.rothlind@ki.se

Konsultationen beskrivs ofta som allmänläkarens viktigaste verktyg. Samtidigt upplevs patient-läkarmötet mellan individer från olika kulturer ofta som komplicerat; 'kulturella skillnader' brukar anges som en bidragande orsak. För att kunna erbjuda vård på jämlika villkor bör detta adresseras – ökad kunskap är ett sätt.

När det gäller utbildning för ST-läkare i allmänmedicin i interkulturella frågor finns det inga tydliga riktlinjer för hur den bäst ska ske. Därför var syftet med studierna, som ligger till grund för avhandlingen, att utforska mötet mellan ST-läkare och patient i interkulturella konsultationer, samt att därefter undersöka hur resultaten skulle kunna användas i utbildningssyfte.

I avhandlingen presenteras en modell som delvis kan förklara varför den interkulturella konsultationen i primärvården kan upplevas som komplicerad. Sammanfattningsvis illustrerar modellen hur man i konsultationen förbiser att patienten över tid verkar genomgå en ackulturationsprocess gällande frågor som rör hälsa och sjukdom. Ackulturation är ett vedertaget begrepp som innefattar de förändringar i beteenden och tankemönster som sker när en individ exponeras för en ny kultur. Hälsa har diskuterats som ett mått på 'hur väl' en person har ackulturerats. Avhandlingen argumenterar för att hälsa bör tydliggöras som en dimension av ackulturation, eftersom beteenden och tankemönster relaterade till hälsa och sjukdom förändras och delvis verkar påverkas av det som sker i konsultationen. 'Hälso-ackulturation' föreslås som ett sammanfattande begrepp.

Avhandlingen diskuterar även att kultur och relaterade begrepp som ackulturation verkar ha förbisetts i den formella utbildningen för läkare. I den mån de har belysts, verkar det ha funnits en tendens till att förmedla en syn på kulturbegreppet som kanske inte är helt linje med aktuell forskning. Därmed finns en risk att man förstärker ett förhållningssätt till kultur som något som 'den andra' personen besitter, man underskattar dynamiken och därmed också sin egen påverkan. I det här fallet, sin påverkan som läkare på patientens 'hälso-ackulturationsprocess'.

Sammanfattningsvis bidrar den här avhandlingen med ett försök att delvis förklara den upplevda komplexiteten i interkulturella konsultationer utifrån en modell förankrad i svensk primärvård. Den bidrar också med förslag på hur interkulturell utbildning för ST-läkare i allmänmedicin skulle kunna förnyas. Förhoppningsvis kan arbetet på sikt även förbättra förutsättningarna för ST-läkarna i primärvården att kunna ge vård på lika villkor.

Länk till avhandlingen: <https://openarchive.ki.se/xmlui/handle/10616/47397>